

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО В КАНАДІ

LEGAL INFOⁱ
NOVA SCOTIA

UKRAINIAN/УКРАЇНСЬКА МОВА

ЗМІСТ

Вступ до кримінального права	1
Знайте свої права	2
Кримінальне право та неповнолітні	4
Відновне правосуддя	5
Явка до суду	6
Що буде далі	7
Отримання юридичної допомоги	8

HALIFAX

LEGAL INFOⁱ
NOVA SCOTIA

Авторське право © 2026 належить Товариству правової інформації Нової Шотландії.

З подякою регіональному муніципалітету Галіфакса.

ВСТУП ДО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Закони в Канаді приймаються урядом та судами. «Кримінальне право» — це сукупність правил, які визначають, що нам дозволено робити, а що заборонено. Вони також визначають, які наслідки можуть настати, якщо ми порушуємо закон.

Основним джерелом кримінального права є Кримінальний кодекс Канади. Канадські закони поширюються на всіх, хто перебуває в Канаді, навіть якщо ви не є постійним резидентом або громадянином. Кожна особа, яку зупиняє поліція або якій висунуто звинувачення у скоєнні злочину, має права.

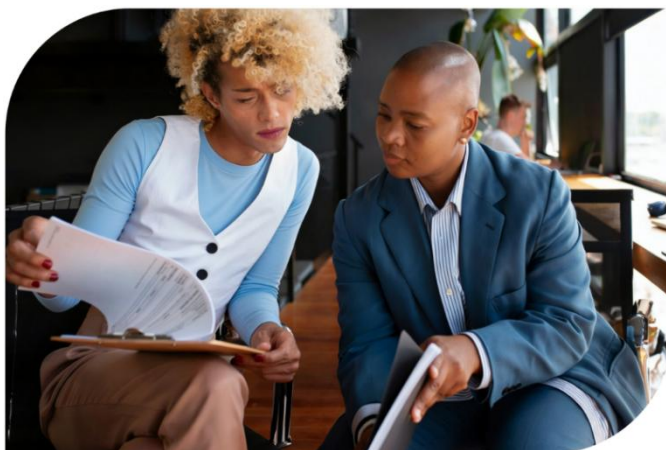
Кожна провінція також приймає закони, що стосуються водіння та громадської безпеки. Сюди входять правила щодо таких речей, як обмеження швидкості, користування мобільним телефоном під час водіння або дотримання дорожніх знаків.

Поліцейські розслідують злочини. Якщо є докази того, що хтось скоїв злочин, вони можуть висунути цій особі звинувачення. Це означає, що поліція вважає, що ця особа порушила закон. Особі, якій висунуто звинувачення, може знадобитися з'явитися до суду.

Прокурори (Crown Attorney) — це юристи, які працюють на уряд. Їхня робота полягає в тому, щоб представити судді докази, зібрані поліцією.

Особа, яка звинувачується у злочині, повинна заявити про свою позицію. Це означає, що вона повідомляє суд, чи визнає себе винною чи невинуватою. Якщо обвинувачений визнає себе винним, суддя вирішить, яким буде покарання. Покарання не може бути суворішим, ніж це дозволено Кримінальним кодексом.

Якщо обвинувачений заявляє, що він невинуватий, відбудеться судовий розгляд. Прокурор та обвинувачений викладуть свої позиції судді. Суддя розгляне справу та винесе рішення.

ЗНАЙТЕ СВОЇ ПРАВА

Під час спілкування з поліцією або у суді ви маєте право на послуги перекладача. Якщо поліцейський вас зупиняє або затримує, він зобов'язаний пояснити причину на мові, яку ви розумієте. Якщо він використовує Google Translate або інший електронний перекладач, ви можете сказати, що хочете, щоб переклад виконувала жива людина.

Поліція не має права завдавати вам фізичної шкоди або застосовувати силу, що перевищує необхідну.

Важливо знати, що поліція має право брехати вам. Вони можуть сказати, що мають докази того, що ви порушили закон, або що хтось із ваших знайомих розмовляв з ними. Це може бути неправдою.

Якщо вас допитують або заарештовують поліцейські, ви маєте право поговорити з адвокатом. Якщо ви кажете поліції, що хочете поговорити з адвокатом, вони більше не можуть задавати вам питання, доки ви не поговорите з адвокатом.

Поліція не має права обшукувати ваше житло, автомобіль або особисті речі, якщо у неї немає вагомих підстав вважати, що ви порушили закон. Якщо поліція попросить у вас дозволу на обшук, ви можете відмовити.

Якщо поліція висуне вам звинувачення у скоєнні злочину, вам видадуть бланк, у якому буде вказано, коли ви повинні з'явитися до суду.

Якщо поліція вважає, що ви можете не з'явитися до суду або що ви можете завдати шкоди собі чи комусь іншому, вона може затримати вас до наступного робочого дня і тоді доставити до суду. Це означає, що якщо вас заарештували у вихідні, поліція може затримати вас до понеділка, коли працює суд.

Якщо поліція не дотримується цих правил, ви можете подати скаргу або повідомити про це. Запишіть, що сталося, і сфотографуйте синці чи травми, якщо вони є. Запишіть дату, час, місце та всі деталі, які ви пам'ятаєте, про те, що сталося.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА НЕПОВНОЛІТНІ

Особи віком до 18 років мають додаткові права та гарантії захисту під час допиту в поліції або у разі висунуття їм звинувачення у скоєнні злочину. Ці права закріплені в законі під назвою «Закон про кримінальне правосуддя щодо неповнолітніх».

Дітям віком до 12 років не може бути висунуто звинувачення у скоєнні злочину.

Коли особі віком 12–17 років висунуто звинувачення у скоєнні злочину, поліція повинна повідомити про це її батьків або опікунів. Молодь має право в будь-який час спілкуватися з адвокатом під час розмови з поліцією або в суді.

Коли особа віком до 18 років звинувачується у скоєнні злочину, є жертвою злочину або свідком злочину, вона має додаткові права на приватність. Ніхто не має права оприлюднювати її ім'я в Інтернеті або в новинах.

Якщо ти ходиш до школи, ти також повинен дотримуватися шкільних правил. Якщо ти перебуваєш у школі або в шкільному заході, і вчитель чи працівник вважає, що ти порушив шкільне правило, вони можуть обшукати тебе або твої речі. У них має бути вагома причина вважати, що обшук допоможе їм з'ясувати правду.

Такою причиною може бути інформація, отримана від інших учнів, вчителя або співробітника школи. Це може бути, наприклад, запах наркотиків або алкоголю від тебе або від твоїх речей, або ж заява когось про те, що він бачив зброю у твоїй сумці чи шафці.

Якщо поліція або суддя наказали тобі триматися подалі від іншого учня у твоїй школі, ти все одно можеш відвідувати заняття. Якщо ти побачиш цю людину в школі або у твоєму районі, ти повинен триматися від неї подалі. Якщо тобі доведеться змінити клас, щоб уникнути зустрічі з нею, школа допоможе тобі це зробити.

ВІДНОВНЕ ПРАВОСУДДЯ

Відновне правосуддя — це програма, яка допомагає людям вчитися на своїх помилках і не потрапляти в ще більші неприємності. Якщо особа демонструє щире бажання компенсувати шкоду, заподіяну іншій людині або громаді, відновне правосуддя може призвести до призначення менш суворого покарання або надати можливість уникнути судимості.

До програми відновного правосуддя особу може направити поліція, прокурори або суддя в будь-який час. Направити особу можуть також організації, що працюють з жертвами. Направлення може відбутися до того, як особі буде висунуто звинувачення у скоєнні злочину, після її появи в суді або після винесення вироку.

Особа не може самостійно звернутися до системи відновного правосуддя, але може подати відповідний запит. Щоб взяти участь у процесі відновного правосуддя, особа повинна прийняти «відповідальність». Це означає, що вона повинна визнати, що порушила закон або завдала шкоди комусь.

Дуже важливо проконсультуватися з адвокатом, перш ніж повідомляти поліції про порушення закону або визнавати свою провину в суді.

Відновне правосуддя є варіантом для всіх видів справ, за винятком сексуального насильства або насильства в сім'ї. Сюди входить насильство щодо особи, з якою ви зустрічаєтеся або маєте романтичні чи сексуальні стосунки.

Після передачі справи фахівець із відновного правосуддя зв'яжеться з усіма особами, причетними до справи. Серед них можуть бути обвинувачений,

потерпілі, члени громади та представники поліції. Вони спільно з'ясують, що сталося, як це вплинуло на кожного з них і що потрібно зробити для досягнення справедливого результату.

ЯВКА ДО СУДУ

Коли особу звинувачують у скоєнні злочину, її перша явка до суду називається попереднім слуханням. У цей день суд розглядатиме низку справ. Слухайте уважно, щоб почути, коли секретар суду оголосить вашу справу. Якщо вам потрібен перекладач, повідомте про це суд якомога раніше.

Коли секретар оголосить ваше ім'я, вам слід підійти до передньої частини залу суду, де вас зможе бачити суддя. Судовий секретар зачитає висунуте проти вас обвинувачення. Суддя запитає вас, чи розумієте ви обвинувачення. Повідомте судді, якщо ви не розумієте, і суддя пояснить вам його.

Суддя запитає, чи визнаєте ви себе винним чи невинуватим. Якщо ви визнаєте себе невинуватим, суддя призначить дату судового розгляду. Якщо ви визнаєте себе винним, суддя призначить дату винесення вироку. Якщо ви не впевнені, що сказати, або вам потрібно більше часу, щоб поговорити з адвокатом, попросіть про перенесення засідання. Перенесення засідання означає, що вам призначать нову дату судового розгляду.

Перш ніж вирішити, яку позицію займати у справі, вам слід отримати юридичну консультацію щодо вашої ситуації. Важливо, щоб прокурор надав вам матеріали справи (disclosure) і, по можливості, ви ознайомилися з ними разом з адвокатом, перш ніж висловити свою позицію.

Під «матеріалами справи» (disclosure) мається на увазі, що прокурор зобов'язаний надати вам копії всіх доказів, що стосуються вашої справи. Сюди входять поліцейські протоколи, показання свідків та будь-які інші документи.

ЩО БУДЕ ДАЛІ

Якщо ви визнаєте свою провину або суддя визнає вас винним у скоєнні злочину після судового розгляду, у вас з'явиться судимість. Це може ускладнити пошук роботи або отримання статусу постійного резидента чи громадянства.

Визнання винним у скоєнні злочину не означає, що ви потрапите до в'язниці, особливо якщо це ваше перше правопорушення і ніхто не зазнав серйозних травм. Вам буде призначено покарання. Це може означати, що вам доведеться сплатити штраф, виконувати громадські роботи, відвідувати заняття або проходити психологічне консультування.

Якщо вас звинувачують у злочині або визнають винним, ви повинні дотримуватися певних умов. Це правила, встановлені поліцією або суддею. Вони можуть зобов'язати вас триматися подалі від певного місця або не контактувати з певною особою. Можливо, вам доведеться щовечора повертатися додому до певної години. Якщо ви порушите ці умови, вас можуть звинуватити в іншому злочині.

Якщо ви не можете дотримуватися умов через навчання, роботу або сімейні обов'язки, вам слід звернутися до суду з проханням змінити умови. Ви можете отримати бланк у Провінційному суді, щоб подати прохання про зміни. Суддя повинен затвердити ці зміни. В іншому випадку ви повинні дотримуватися встановлених умов.

ОТРИМАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Якщо вам ще не виповнилося 18 років або ви є повнолітнім і маєте низький дохід, ви можете отримати безкоштовну юридичну допомогу від Служби юридичної допомоги Нової Шотландії (Nova Scotia Legal Aid). Подати заявку на отримання юридичної допомоги можна онлайн на сайті www.nslegalaid.ca або у найближчому до вас відділенні Служби юридичної допомоги.

До вашої справи може бути прикріплений штатний юрист з офісу Legal Aid. Він надасть вам юридичну консультацію та супроводжуватиме вас у суді.

Якщо офіс Legal Aid не може взяти вашу справу, він може видати сертифікат на юридичну допомогу. Це означає, що вони оплатять послуги приватного адвоката, який працюватиме над вашою справою. Legal Aid може надати вам список адвокатів, які приймають такі сертифікати, але вам доведеться зателефонувати їм самостійно.

Якщо вас заарештували, поліція повинна дозволити вам поговорити з адвокатом. Ви можете зателефонувати до служби правової допомоги, щоб отримати пораду. Поліція повинна надати вам номер телефону та доступ до телефону. Вони повинні дозволити вам поговорити з адвокатом наодинці.

Якщо ви з'являєтеся в суді без адвоката, ви можете звернутися до чергового адвоката. Це адвокат, який працює в службі правової допомоги та надає людям безкоштовні базові юридичні консультації в суді. Він не веде вашу справу в цілому. Він надає консультації лише щодо конкретного судового засідання.

Служба правової допомоги надає допомогу лише у справах із сімейного та кримінального права. Вони не допомагають у справах про порушення правил дорожнього руху. Якщо у вас є інша юридична проблема, вам доведеться найняти адвоката або представляти себе самостійно.

Товариство юридичної інформації Нової Шотландії може відповісти на ваші запитання щодо законодавства. Ви можете звертатися з запитаннями електронною поштою, у чаті, SMS-повідомленням або телефоном. Там вам допоможуть розібратися у ваших можливостях та роз'яснять положення законодавства. Однак вони не можуть надавати юридичні консультації чи супроводжувати вас у суді. Їхній веб-сайт: www.legalinfo.org. Номер телефону: 1-800-665-9779.